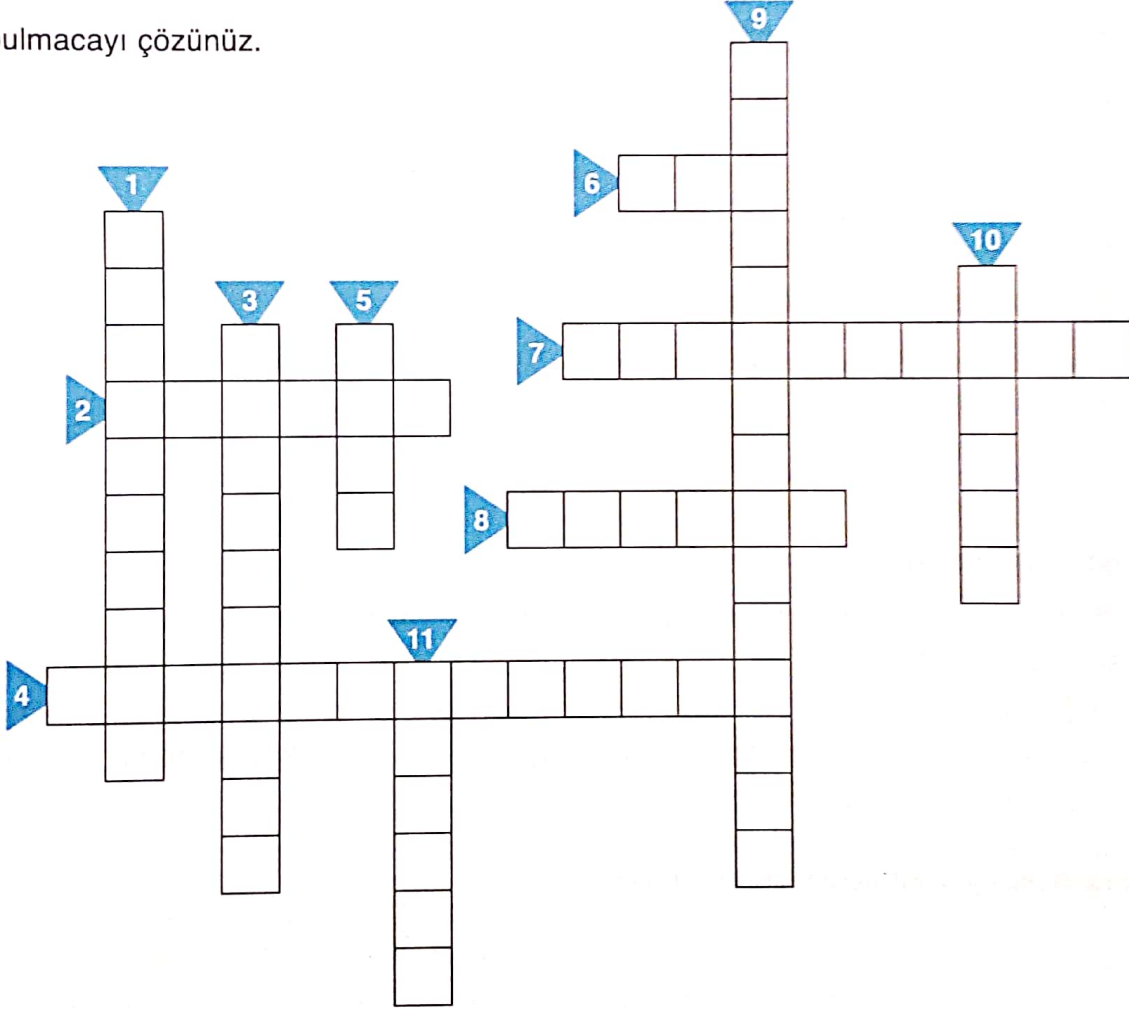

Bulmaca

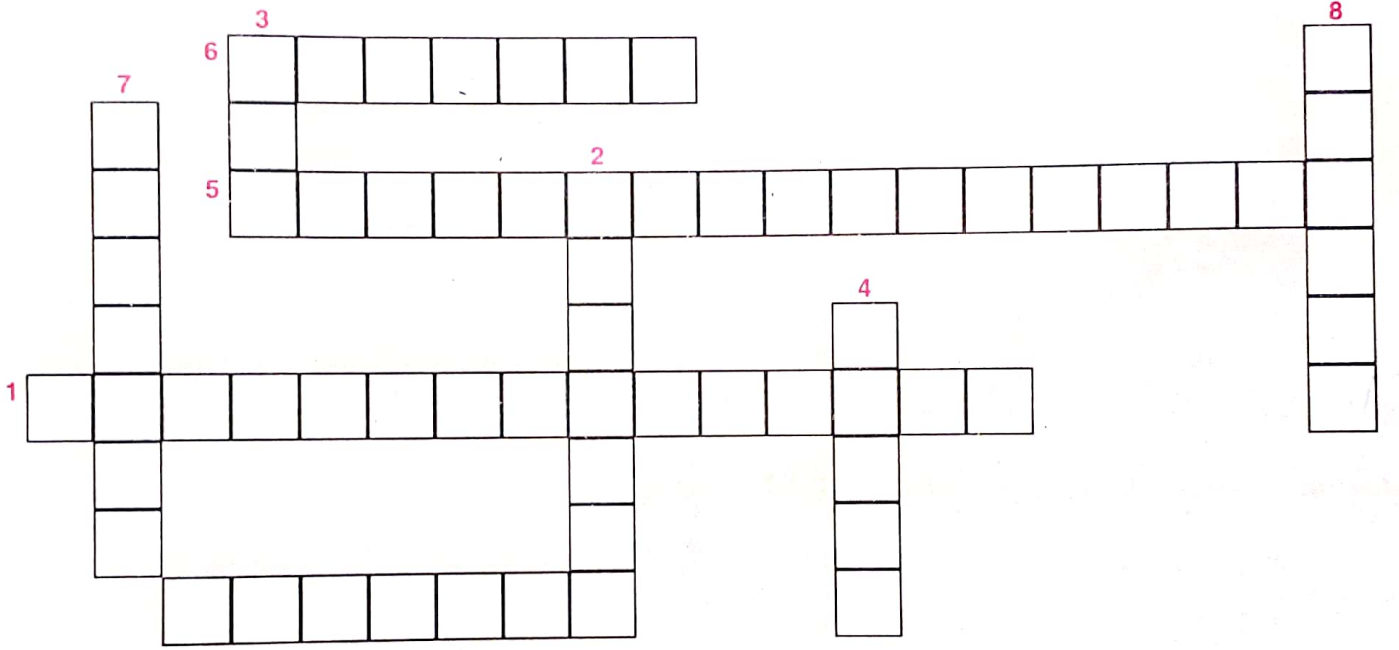
Aşağıdaki bulmacayı çözünüz.

1. Fiziksel tortul kayalardan biri.
2. Bir iç püskürük kayaç.
3. Kuvarsitin bulunduğu kayaç grubu.
4. Kömürün bulunduğu kayaç grubu.
5. Kimyasal tortul kayaçlardan biri.
6. Granitlerden oluşan topografyaya verilen ad.
7. Volkanik tüflerin aşınmasıyla meydana gelen kule biçiminde şekiller.
8. Kalkerin başkalaşmasıyla oluşan kayaç.
9. Kalkerler üzerinde oluşan yer şekilleri.
10. Dış püskürük kayaçlardan biri.
11. Kimyasal tortul kayaçlardan biri.

Bulmaca

Aşağıdaki bulmacayı çözünüz.

1. Kalker ve jips gibi kayaçların yaygın olduğu yerlerde oluşan yer şekillerine verilen ad.
2. İç püskürük kayaçlardan biri.
3. Göreme çevresindeki peri bacalarının oluştuğu kayaç türü.
4. Kömürün başkalaşmasıyla oluşan kayaç.
5. Çakıltaşının bulunduğu kayaç grubu.
6. Organik tortul kayaçlardan biri.
7. Kuvarsitin başkalaşmadan önceki hâli.
8. İçinde fosillerin bulunduğu kayaç grubu.

B. Aşağıdaki cümlelerin noktalı yerlerini uygun sözcüklerle tamamlayınız.

1. Yer kabuğu ..... ve ..... adı verilen katmanlardan oluşur.
2. Yer kabuğu ..... adı verilen parçalardan oluşur.
3. Bazalt ..... kayalardandır.
4. Kalker, yüksek sıcaklık ve basıncın etkisiyle ..... dönüşür.
5. Molozların doğal bir çimentoyla birleşmesiyle ..... oluşur.
6. Uygun koşullar oluşunca püskürük, tortul veya başkalaşım kayalardan herhangi birinin diğerine ..... sonra başka bir kayac türüne dönüşmesine ..... denir.

B. Aşağıdaki cümlelerde verilen boşlukları uygun sözcüklerle tamamlayınız.

1. Püskürük kayalar ..... ve ..... olmak üzere iki gruba ayrılır.
2. Mermer, ... başkalaşmasıyla oluşmuştur.
3. Kömür, ... taşlaşmasıyla oluşmuştur.
4. Yer altı mağaraları, kanyon vadiler ve obruklar ..... kayaların yaygın olduğu yerlerde oluşur.
5. Dış püskürük kayaların başlıcaları .....

C. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların karşısına "D", yanlış olanların karşısına "Y" yazınız.

1. Tortul kayaların bir kısmı canlı kalıntılarından oluşmaktadır.
2. Tüf, volkanik arazilerde görülür.
3. Volkanik dağların büyük bir kısmı kalkerli arazilerde oluşur.
4. Gnays, granitin başkalaşmasıyla oluşur.
5. Volkan camı(obsidyen), iç püskürük kayalardandır.
6. Pamukkale travertenleri, organik tortul kayalardandır.
7. Peri bacaları, volkanik arazilerde oluşmaktadır.
8. Mermer, sert bir kayadan olduğundan aşınmaya karşı dirençlidir.
9. Başkalaşım kayaları, yer kabuğundaki taşların özelliklerini korumasıyla oluşur.
10. Mercan kayalar organik kayalardandır.

Ç. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları yanıtlayınız.

1. I. Linyit yatakları görülen yerler, Tersiyer'de (Üçüncü Jeolojik Zaman) zengin bir bitki örtüsüne sahipti.
II. Alp-Himalaya dağlarının yüksekliği Kaledoniyen ve Hersinyen dağlarına göre daha azdır.
III. Türkiye'nin bulunduğu alan Mezozoik'te (ikinci Jeolojik Zaman) deniz ortamındaydı.

Yukarıda jeolojik devirler hakkında verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I ve III

2. I. Yaklaşma
II. Uzaklaşma
III. Yan yana yer değiştirme

Yukarıdakilerden hangileri levha hareketlerinin yönünü ifade etmektedir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

3. I. Kıtaların girinti ve çıkıntılarının birbirine uyması,
II. Mantoda dikey yönde hareketlerin olması,
III. Yer kabuğunda yükselti farklarının bulunması,

Levhaların hareket etmesinin nedenleri arasında yukarıdaki olgulardan hangileri yer almaktadır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

4. I. Volkanik arazidir.
II. Selinti sularının aşındırması fazladır.
III. Bitki örtüsü gürdür.

Peribacalarının yaygın olduğu bir yer için yukarıdaki yargılardan hangilerine varılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

5. I. Bazalt
II. Andezit
III. Mercankaya
IV. Linyit

Yukarıdaki kayalardan hangi ikisinin yaygın olduğu yerlerde dağlara rastlama olasılığı daha yüksektir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

6. Aşağıdaki kayalar oluşumlarına göre ikerli gruplandırılırsa hangisi bu gruplandırmanın dışında kalır?

- A) Gnays   B) Linyit   C) Jips
D) Kuvarsit   E) Kalker

7. Aşağıdaki kayalardan hangisinde fosil bulunma olasılığı yüksektir?

- A) Bazalt   B) Kuvarsit   C) Kalker
D) Obsidyen   E) Gnays

8. Ufalanmış kaya parçalarının doğal bir çimentoyla birleşmesi sonucu oluşan kayalara aşağıdakilerden hangisi örnek verilebilir?

- A) Siyenit   B) Jips   C) Mercankaya
D) Gre   E) Tebeşir